

การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกัน
คุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

Development of an Online Training Website to Strengthen the Potential in
Educational Quality Assurance of Teachers and Educational Personnel
under the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

ปวีณวัชร ขุนเทียนเหมชาติ¹
Paweenwat Khuntienkhemmachat

Received: May 28, 2023

Revised: June 24, 2023

Accepted: June 28, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) ศึกษาผลการใช้เว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรที่มีความสนใจผู้เข้าฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 242 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าฝึกอบรม แบบประเมิน

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2;
Office of the Basic Education Commission, Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area
Office 2

ศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = .53) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต 2) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าฝึกอบรมหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้เข้าฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. = .45) และ 3) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = .52)

คำสำคัญ: การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์, การเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research article were 1) to develop an online training website to strengthen the potential of teachers and educational personnel in educational quality assurance; 2) to study the results of using an online training website to strengthen the educational quality assurance potential of teachers and educational personnel; and 3) to study the satisfaction of trainees in order to strengthen the potential in educational quality assurance of teachers and educational personnel. The sample group used in the research consisted of 242 teachers and personnel who were interested in training to strengthen the potential of educational quality assurance using a simple random sampling. The tools used to collect data included a suitability assessment form, a test to measure the achievement of trainees, assessment of potential in educational quality assurance, and satisfaction questionnaire. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation and t-test. The results of the research found that 1) the development of an online training website, overall, had the appropriateness at a high level ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = .53) which consisted of 3 elements: inputs, processes, and outputs; 2) the achievement of trainees after training was significantly higher than before training, statistical

significance at the .05 level and the results of the assessment of the overall educational quality assurance potential of the trainees were at a high level ($\bar{X}$ = 4.21, S.D.= .45); and 3) satisfaction, overall was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.55, S.D.= .52).

Keywords: Development of Online Training Websites, Strengthen the Potential, Educational Quality Assurance

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและเป็นระบบ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่อยู่ในสถานศึกษา โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ เป็นผู้ดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของต้นสังกัด จากการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 พบว่า สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 182 แห่ง มีผลการประเมินคุณภาพภายใน ระดับปฐมวัยอยู่ในระดับดีขึ้นไปเพียงร้อยละ 66.48 และระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับดีขึ้นไปเพียงร้อยละ 74.73 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ได้กำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2565)

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมีเป็นพื้นฐานที่จะนำองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ โดยถือเป็นปัจจัยหลักที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเพราะทรัพยากรบุคคลเปรียบเสมือนพลังที่ทรงคุณค่ามากที่สุดขององค์กร การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ผู้ส่งเสริมการศึกษา และครูผู้สอน จึงต้องมีกระบวนการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้เครื่องมือวิธีการ และเทคนิคการเรียนรู้ที่ใช้สมรรถนะ (Competency) เป็นฐานในการพัฒนาคนในองค์กร ผู้วิจัยจึงใช้กระบวนการในการฝึกอบรมบุคลากรอันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมบุคลากรในลักษณะเผชิญหน้า (Face to Face) มักจะมุ่งเน้นการให้ความรู้ และทักษะ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ ปัญหาการใช้ครู ครูถูกดึงเวลาจากการทำหน้าที่สอนให้ไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน ซึ่งในแต่ละปีจะพบว่าครูมีภาระงานเป็นจำนวนมาก (น้องนุช ธารดลรัตนกร และณัฐพล รำไพ, 2563) อีกทั้งในช่วงปี 2562-2565 ประเทศไทยต้องเผชิญสถานการณ์การแพร่ระบาดของรุนแรงของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิดอันตราย ถึงชีวิตทำให้สถานศึกษาไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนได้ตามปกติ รวมทั้งการอบรมให้ความรู้และการพัฒนาบุคลากรในลักษณะเผชิญหน้า (Face to Face) กระทำได้ยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ประกาศนโยบายกระตุ้นการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 โดยให้ครูฝึกฝนเรียนรู้ด้านสื่อเทคโนโลยีตามความสนใจและความต้องการฝึกอบรมของครู อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 หมวด 7 ครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิต และพัฒนาครู คุณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมี ความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ให้ความสำคัญในพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมจึงถือเป็นกระบวนการที่ใช้พัฒนาบุคลากรที่อย่างกว้างขวาง เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพบุคลากรให้สามารถ

ปฏิบัติงานเฉพาะทางที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ สมรรถนะ และศักยภาพในการทำงานที่รับผิดชอบ ตลอดจนแรงจูงใจในการปรับปรุงการทำงานของผู้ปฏิบัติงานหรือบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นจะต้องส่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานต้นสังกัด จัดขึ้น ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกอบรม ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทำให้เกิดเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรที่สูง อีกทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีภาระหน้าที่จะต้องปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมตามเวลาที่ต้องการได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีแหล่งความรู้ที่เป็นระบบเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้นั้นได้อย่างปราศจากข้อจำกัดด้านเวลา และสถานที่ โดยอาศัยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการฝึกอบรมด้วยตนเองในระบบทางไกลได้

จากความสำคัญและปัญหาการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยใช้ระบบการบริหารจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Learning Management System: LMS) เน้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ได้ในเวลาและสถานที่อย่างไม่มีจำกัด มีอิสระในการเรียนรู้ และเป็นผู้นำตัวเองในกระบวนการเรียนรู้ มีส่วนช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมใช้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และได้รับประสบการณ์จากสถานการณ์จำลอง โดยมีความมุ่งหวังให้เกิดศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและนำไปใช้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อศึกษาผลการใช้เว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด วิธีการสร้างเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการฝึกอบรม สภาพแวดล้อมบนเครือข่าย โปรแกรมระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดร่างต้นแบบของเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

3. ประเมินความเหมาะสมของเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยใช้เทคนิคเดลฟายในการรวบรวมและกลั่นกรองความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งหมด 5 คน เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้ใคร่ครวญความคิดเห็น ให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและวินิจฉัยความคิดเห็นร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปและยืนยันความถูกต้องเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ

4. ประเมินความสอดคล้องของเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC ของแบบประเมินความสอดคล้อง 0.60-1.00 จากนั้นนำเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 30 คน นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข

ด้านเนื้อหาให้ครอบคลุมกระบวนการของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านภาษาปรับปรุงแก้ไขคำที่ใช้ให้ถูกต้องหลักวิชาการ โครงสร้างของภาษา คำศัพท์เฉพาะ การเรียบเรียงภาษาให้ถูกต้องด้านภาพประกอบและสื่อมัลติมีเดียปรับปรุงแก้ไขภาพประกอบภาพให้สื่อความหมายชัดเจน ขนาดตัวหนังสือของข้อความและเสียงบรรยายให้มีความชัดเจน แล้วปรับปรุงแก้ไขจนเกิดความสมบูรณ์

5. พัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยใช้ Google Sites ซึ่งไม่มีค่าลิขสิทธิ์ เป็นโปรแกรมระบบบริหารจัดการการเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Learning Management System: LMS) โดยจัดทำผังงาน (Storyboard) จัดลำดับหัวข้อที่ใช้ในการฝึกอบรม ประกอบด้วย การลงทะเบียน เข้าสู่บทเรียน แบบทดสอบก่อนการอบรม เข้าสู่บทเรียน ตรวจสอบการส่งงาน การสนทนา แบบทดสอบหลังการอบรม และการดาวน์โหลดวุฒิบัตร ที่เว็บไซต์ URL: <https://sites.google.com/obec.moe.go.th/kpp2-qa>

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้เว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูและบุคลากรที่มีความสนใจเข้าฝึกอบรมการเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยสมัครผู้เข้าฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) จำนวน 632 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูและบุคลากรที่มีความสนใจเข้าฝึกอบรมการเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มจากครูและบุคลากรที่มีความสนใจเข้าฝึกอบรมการเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 242 คน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม โดยมีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ตามเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรม จำนวน 30 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับเนื้อหาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ใช้ได้ทั้งหมด 30 ข้อ แล้วนำไป

ทดลองใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม โดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

4. การสร้างแบบประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้เครื่องมือของ Google Form กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Scoring Rubric) และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้าฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในการประเมิน นำแบบประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไปหาคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ใช้ได้ทั้งหมด แล้วนำไปทดลองใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

5. เก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ดังนี้

5.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าฝึกอบรม โดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม และใช้สถิติทดสอบ One-Samples Test และการค่าพัฒนาการสัมพัทธ์โดยการวิเคราะห์คะแนนทดสอบหลังฝึกอบรมและคะแนนก่อนฝึกอบรม

5.2 ประเมินศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้แบบประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (Competency Assessment) ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แบบรูบริก (Scoring Rubrics) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีศักยภาพมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีศักยภาพระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีศักยภาพระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีศักยภาพระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีศักยภาพระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยกำหนดค่าคะแนนแบบสอบถาม เป็นแบบ Rating Scale จำนวน 15 ข้อ และกำหนดระดับคะแนน ไว้ 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจทางบวก ดังนี้

มากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

มาก เท่ากับ 4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

น้อย เท่ากับ 2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปหาคุณภาพ โดยการนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 ใช้ได้ทั้งหมด 15 ข้อ

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

4. สอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาเว็บไซต์ฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กำแพงเพชร เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= .53) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

2. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าฝึกอบรมหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าพัฒนาการสัมพัทธ์ มีค่าเท่ากับ 68.73 อยู่ในระดับสูง ผลการประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้เข้าฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= .45)

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= .52)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่เหมาะสม ครอบคลุมการอบรมในรูปแบบออนไลน์มาใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของน้องนุช ธาราดลรัตนกร และณัฐพล รำไพ (2563) พบว่า การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีของครูประจำการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย การฝึกอบรมออนไลน์ (Online training) และเทคโนโลยีมัลติมีเดียเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive multimedia technology) กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือกระทำ (Active training) การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaboration) การชี้แนะ (Coaching) และผลผลิต (Output) ประกอบด้วย สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี (Computer and Technology Competency) และเจตคติ (Attitude) ซึ่งการพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย ระบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Learning Management System: LMS) ระบบเครือข่ายการทำงาน (Working Network) และระบบการสื่อสารข้อมูล (Communication System) มีกระบวนการประกอบด้วย การทบทวนความรู้เดิม (Prior Knowledge) การทดสอบก่อนฝึกอบรม

(Pre-Test) ชี้นำแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) ตัวอย่างในการฝึกปฏิบัติ (Example) ลงมือปฏิบัติ/สร้างชิ้นงาน (Practice) การแชร์ความรู้ใหม่ (Sharing) การติดตามบทเรียน (Lesson Tracking) และการทดสอบหลังฝึกอบรม (Post-Test) มีผลผลิตประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ศักยภาพ (Potential) และความพึงพอใจ (Satisfaction)

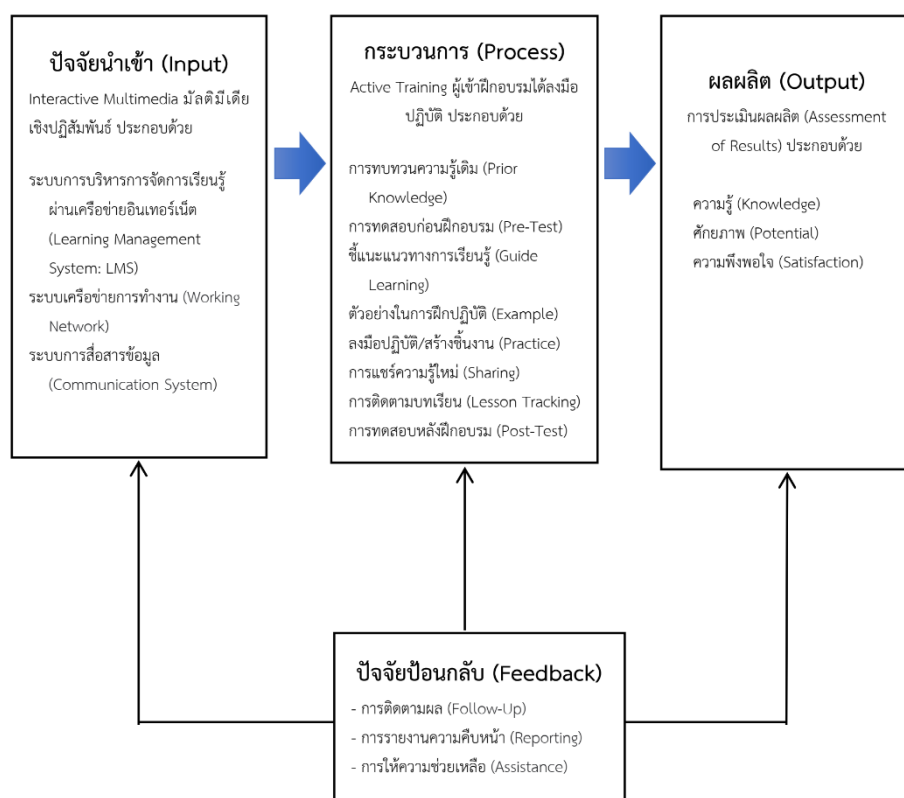
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าฝึกอบรมหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม และมีค่าพัฒนาการสัมพัทธ์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับธีระศักดิ์ สร้อยศรี และอัจฉรา ปุราคม (2561) พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้กิจกรรมทางกายแบบองค์รวมสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6 กลุ่มสาระ คือ กิจกรรมทางกาย นันทนาการและการท่องเที่ยว ทักษะอาชีพในยามว่าง เกษตรเพื่อสุขภาพ การสื่อสารและเทคโนโลยีทางการสื่อสาร และการบริหารสมอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีระบบการฝึกอบรมที่เน้นการได้ลงมือกระทำ (Active Training) ผู้เข้าฝึกอบรมเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปเป็นผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้อย่างเสรี ไม่ปิดกั้นความคิดเห็น โดยมีวิทยากรที่ความรู้ และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้คำแนะนำ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นำผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษามาถาม-ตอบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดความชัดเจนเมื่อได้รับคำตอบ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจด้านรูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเป็นระบบที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมเสมือนกับการอบรมในห้องอบรมปกติ ผู้เข้าฝึกอบรมได้มีการฝึกปฏิบัติ เรียนรู้ ซักถามสิ่งที่เป็นข้อสงสัยหรือปัญหาในการปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ค้นพบ สร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีการให้ความช่วยเหลือผ่านช่องทาง Line Application สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติชัย รักบำรุง (2565) พบว่า ความพึงพอใจต่อการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์ร่วมกับการใช้สถานการณ์จริงเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สำหรับนิสิตปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยผู้เข้าฝึกอบรมนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ค้นพบและสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง มีประโยชน์ และทันสมัย อีกทั้งวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน และมีรูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์ที่มีทรัพยากรสนับสนุนการฝึกอบรมย้อนได้ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าฝึกอบรมส่วน

ใหญ่มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยการฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย มัลติมีเดียเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) เป็นการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แสดงผลในลักษณะสื่อผสม ทั้งตัวอักษร รูปภาพ เสียง วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว การสื่อสารออนไลน์ การรับ-ส่งเอกสารออนไลน์ กระดานสนทนา การทำงานร่วมกัน ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Learning Management System: LMS) ระบบเครือข่ายการทำงาน (Working Network) และระบบการสื่อสารข้อมูล (Communication System)

2. กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้ลงปฏิบัติจริง (Active Training) ผู้เข้าฝึกอบรมจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ กระตุ้นให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน และการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติงานในสถานศึกษา ได้แก่ การทบทวนความรู้เดิม (Prior Knowledge) การทดสอบก่อนฝึกอบรม (Pre-Test) ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) ตัวอย่างในการฝึกปฏิบัติ (Example) ลงมือปฏิบัติ/สร้างชิ้นงาน (Practice) การแชร์ความรู้ใหม่ (Sharing) การติดตามบทเรียน (Lesson Tracking) และการทดสอบหลังฝึกอบรม (Post-Test)

3. ผลผลิต (Output) ประกอบด้วย การประเมินผลผลิต (Assessment of Results) เป็นการประเมินผลจากค่าพัฒนาการสัมพัทธ์และการประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของครูผู้เข้าฝึกอบรม โดยตรวจสอบจากผลสัมฤทธิ์ก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม และการประเมินศักยภาพด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจากการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา ซึ่งผู้เข้าฝึกอบรมนำเสนอระหว่างกระบวนการฝึกอบรมออนไลน์ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ศักยภาพ (Potential) และความพึงพอใจ (Satisfaction)

อีกทั้งทุกขั้นตอนยังมีปัจจัยป้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การติดตามผล (Follow-Up) การรายงานความคืบหน้า (Reporting) และการให้ความช่วยเหลือ (Assistance) แก่ผู้เข้าฝึกอบรมในการดำเนินการตามขั้นตอนของการอบรม และการส่งผลงานการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายหลังจากเสร็จสิ้นการอบรมจะเป็นกระบวนการที่สามารถประเมินศักยภาพการดำเนินงาน จากการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้จริงในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การพัฒนาเว็บไซต์การฝึกอบรมออนไลน์นี้ควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรมอย่างกว้างขวาง
2. การพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าฝึกอบรมผ่านเว็บไซต์ควรออกแบบหลักสูตรไว้ 3 ระดับ คือ ง่าย ปานกลาง และยาก เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในความสำเร็จของแต่ละขั้นตอน ตามความสามารถของผู้เข้าฝึกอบรม

เอกสารอ้างอิง

- จิตติชัย รักบำรุง. (2560). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์ร่วมกับการใช้สถานการณ์จริง เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สำหรับนิสิตปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสาร HRD*, 13(1), 94-114.
- ธีระศักดิ์ สร้อยศิริ และอัจฉรา ปุราคม. (2561). การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการเรียนออนไลน์ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(4), 414-430.
- น้องนุช ธราดลรัตนากกร และณัฐพล รำไพ. (2563). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมออนไลน์ ด้วยเทคโนโลยีมัลติมีเดียเชิงปฏิสัมพันธ์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึซึมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีของครูประจำการ. *วารสารชุมชนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 14(3), 247-260.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553. (2553, 22 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 127 ตอนที่ 45 ก, หน้า 1-3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (2565). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา*. (อัคราเนนา)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.